

40 m, teine kuni 60 m) ning parvetatavad, viimane ka laevatav. Väheselangu tõttu (30 sm 6 km peale) suruvad idatuuled vee Peipsi poolt tihti Koosa järve poole voolama.

Põhja pool Alatskivit leidub veel paar väikest ojakest, nimelt Torila põldude ja niitude vahel looklev Torila oja (umb. 3 km p.), mis Paapsi orgu koonduva vee Kallaste all Peipsisse toob, ja Kadrina mõisa takka sätkorust algav Sassukvere oja 4.5 km p.), kohati samuti madal ja koskne nagu eelminegi. Esimesel neist on pais Persekivi, teisel Kadrina mõisa ja Tooma juures. Täielise metsojana esineb ka Kubja talu juurest kraavina algav ja tugevasti silmuskelles läbi Lūmatu ja Jürki heinamaade ning Omedu nõmme voolav Lūmatu oja (16 km pikk), mis lehtersuud moodustades Omedu jõkke langeb. Kultuurmaistuid puutub ta ainult kohati ja madalate kallaste, väheselangu ning pärast pole ta tööstuse otstarbel kasutatav.

Voolavaist kihelkonna vetest hoopis eraldi seisavad kaks pisikest soostumise lõppstaadiumis asuvat järve kihelkonna lääneosas Kogri küla all, nimelt pehmepõhjaline ja kalarikas Kogrijärv (150 m pikk ja 45 m lai, 0.006 km²) ja allikaliste kallastega ja kõvapõhjaline Kana-saare järv (300 m pikk ja sama lai, 0.014 km²).

Soostumist ja veepinna langemist on kihelkonna järvedes teravalt märgata. Nii näeme näit. Kuningjärve ümbruses laia tasast soo-ala, mida ümbritseb järsk uhetud kallas. Kahtlemata on see varemini kuulunud järve alla, ja kohalikud inimesed kõnelevad, et nim. järve pind viimase kümnemakonna aastate kestusel paari jala võrra on kahanenud. Kogrijärv, mis veel 1905. a. üks oli, on nüüd keskelt soostunud ja kaheks jagunenud. Vee kahanemine on üldine nähtus jõgedes, mida tõendab mõnede veskite sulgumine.

Aasta-ajalised veepinna kõikumised on tunduvad ürgorgudes ning jõgedes ja eriti Peipsi rannikul, kus vihmaseil aastail laialdased alad vee alla jäävad, nagu 1921. a. kevadel ja 1922. a. sügisel.

Põhjavesi — lubjane ja kõva, kohati ka soolaka maiguga, nagu Naelavere Sepa talus ja Kallaste põhjapoolses otsas asuvas kaevus — asub keskmiselt 15—20 m sügavusel.

Allikaist on nimetamisväärilised Alatskivi Linnamäe all olev selge ja maitseka veega Punane allikas, kuhu rahvas ka silmi arstimas ja „valget viskamas“ käib, Hundiallikas Peatsekivi veski lähedal, silma-allikas Aavakivi Madiseratta talu maa sees ja Kärgandi allikastik.

Taimkate. Kodavere kihelkond on laialdaste kasutusmetsade ja soiste suurniitude ala. Kultuurmaistud, katkestatud niitudest ja metsadest, esinevad valdavamalt kihelkonna keskosas, piiratud põhjast Omedu nõmmega (6 km pikk ja umb. 4 km lai) ja läänest Jõe ning Alliku metsadega. Lõuna pool Alatskivi — Maarja-Magdaleena maanteed asetsevad kultuurmaistud pika kitsa, kohati tükeldatud siiluna vanal rannikuastmel ja vähemate laikudena Kännu ja Lahepera liivikuil. Kihelkonna kaguosa, Koosa ja Peipsi järve vahe, on oma alla võtnud Koosa luht (kuni 8 km ühte- ja 45 km teistpidi), kaetud lõik-